

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुल्चोक ललितपुर
इजलास
मानीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेब खनाल
फैसला

२०७९/०८० सालको निर्णय नं.२२५
पुनरावेदन नं. ०७४-RB-०१५८
पुनरावेदन दर्ता मिति:- २०७५।०२।०८
मुद्दा:- आयकर (२०७०/०७१)।

साउथ एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं. ६०१३९११६१) को तर्फबाट अख्तियार प्राप्त ऐ.का सिनियर मेनेजर इन्द्र प्रसाद ढकाल.....१	} पुनरावेदक
विरुद्ध	
ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ आन्तरिक राजस्व विभाग, काठमाडौं१	} प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय: ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुर
शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री गंगाराम गेलाल
शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७४।०९।२६

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट :- विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री रामकृष्ण निराला,
विद्वान अधिवक्ताद्वय डा.श्री रूद्र शर्मा र श्री तारादेव जोशी
प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट :- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री विकास बन्जारा

अवलम्बित नजीर: पुनरावेदन नं०६४-CR-०५२९, मुद्दा:-आयकर, (आ.व ०५८/०५९)

फैसला मिति:-२०६८।०५।०६

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।०९।२६ मा भएको संशोधित कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट ६० दिनभित्र निर्णय दिनु पर्नेमा उक्त निर्णय दिएको सूचनाको जानकारी हालसम्म नआएको भनी विभागलाई सूचना दिई राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत दर्ता भै पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका करदाता साउथ एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.ले आय वर्ष २०७०/०७१ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु.९,८५,५४०।०७ कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७१।०९।२९ मा आय विवरण पेश गरेको।
२. आन्तरिक राजस्व विभागको मिति २०६५।११।०८ को परिपत्र बमोजिम चार वर्ष भित्र पूर्ण कर परीक्षण गर्नुपर्ने विवरणको लागि छनौट भई छानविन तथा परीक्षणको क्रममा करदाताको आय विवरणसाथ संलग्न कागजातहरू, फांटवारी तथा अन्य उपलब्ध गराएको कागजात तथा प्रमाणहरूको अध्ययन, छानविन गरी सो समेतको आधारमा पेश हुन आएको कर परीक्षण प्रतिवेदन बमोजिम आयकर ऐन, २०५८ अनुसार कट्टी गर्न नपाइने खर्च कट्टी गरेको तथा मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने रकम समावेश गरेको नदेखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि संशोधित कर योग्य आय रु.३३,०८,९३१।९० कायम गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबूद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को १०१(६) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७४।०९।०५ मा सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७४।०९।०५ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७४।०९।०७ मा बुझी लिई सोको लिखित जवाफ करदाताले मिति २०७४।०९।२० मा पेश गरेको।
४. यसमा मूल्य अभिवृद्धि कर विवरणतर्फ घटी देखिएको मूल्य रु.७५,४४८।- लाई सोही ऐनको दफा ७(२)ख) बमोजिम मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने, प्रशासनिक खर्च तर्फ दावी गरेको ढुवानी खर्च रु.३,०१,५१०।- लाई सोही ऐनको दफा १३(ग) बमोजिम अमान्य गर्नुपर्ने, प्रत्यक्ष खर्च तर्फ ढुवानी खर्च भनी दावी गरेको रु.२,६५,६७५।- सोही

ऐनको दफा १५ बमोजिम लागत खर्चबाट घटाउने निर्णय उचित रहेको, व्याज खर्च र मिसम्याच देखिएको रकमलाई आयमा समावेश गरेको निर्णय तथा करदाताले न्यून देखाएको दायित्वलाई मुनाफा र लाभमा समावेश गरेको निर्णय समेत उचित भएकोले करदाताको आ.व. २०७०/०७१ को लागि देहाय अनुसार रु.३३,०८,९३१।९० करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७४।०९।२६ मा भएको निर्णय।

५. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७४।०९।२८ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाता साउथ एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७४।११।१४ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।
६. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७४।०९।२८ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी साउथ एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७४।११।१४ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन पेश गरेकोमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(८) बमोजिम ६० दिनभित्र निर्णय गरि सक्नुपर्नेमा सो नभएको कारणबाट ऐ.ऐनको दफा ११५(९) बमोजिम आन्तरिक राजस्व विभागलाई जानकारी दिई म्यादभित्र यस राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गरेको।
७. निवेदकले मिति २०७५।०२।०८ मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(८) र दफा ११६ बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गरिने जानकारी गराएको र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गराएको बेहोराको जानकारी सहित सोको एक प्रति पुनरावेदन पत्र राखी मिति २०७५।०२।१३ मा निवेदन दर्ता गराएको हुँदा प्रस्तुत निवेदकले पेस गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकन निवेदनको तथ्यमा प्रवेश गरी निर्णय दिन मिल्ने देखिएन। तसर्थ प्रस्तुत निवेदकले दर्ता गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन लगतबाट कट्टा हुने भन्ने समेत बेहोराको मिति २०७५।०२।१७ मा भएको आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय।
८. मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फ payable मा र return detail मा आर्थिक वर्ष २०७१ आषाढ महिनाको तिर्नुपर्ने रकम फरक परी मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फ घटि देखिएको कर रकम रु.९,८०८।२७ को मूल्य रु.७५,४४८।- बराबर विक्री रकम आयकर तर्फ न्यून देखाएको भनी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ख) बमोजिम रु.७५,४४८।- मुनाफा र लाभमा समावेश गरेको, प्रशासनिक खर्च तर्फको ढुवानी भाडाको विल विजक पेस हुन नआएको, उक्त खर्च व्यवसायसँग असम्बन्धित खर्च भएको भनी

रु.३,०१,५१०।- खर्च अमान्य गरिएको, प्रत्यक्ष खर्च तर्फ ढुवानी भाडा (सिमेन्ट)को प्रमाण पेश हुन नआएकोले सो खर्चलाई वास्तविक एवं व्यवसायसँग सम्बन्धित खर्च मान्न नसकिने भनी रु.२,६५,६७५।- खर्च अमान्य गरेको, संचालकलाई दिएको Advance रु.१,९९,८४,१२०।- को हद सम्म व्याज खर्च र रु.२,७५,३४२।१२ अमान्य गरिएको, सुप्रिम सिमेण्ट प्रा.लि.सँगको कारोवार न्यून खरिद भई फरक देखिएको रु.१४,९७२।- मा मूल्य अभिवृद्धि ४१.८२ प्रतिशत जोडी रु.२१,२३३।- विक्री कायम गरी सोलाई मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने भनी रु.२१,२३३।- आयमा समावेश गरिएको, पुनरावेदक करदाता कम्पनीले क्रेडिटर नदेखाएको तर जगदम्बा स्टील प्रा.लि.ले डेवटर्स देखाएको रु.१३,८४,१८३।७१ आयकर ऐन, २०५८ को दफा २५(१) बमोजिम दायित्व निसर्ग भनी मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने भनी रु.१३,८४,१८३।७१ आयमा समावेश गर्ने गरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको आदेश र आन्तरिक राजस्व विभागबाट समयमा निर्णय नगरी अन्याय भएको हुँदा शुरू कार्यालयबाट भएको आदेशलाई बदर गरी पाउँ भन्ने समेत बेहोराको पुनरावेदक करदाताको तर्फबाट मिति २०७५।०२।०८ मा यस न्यायाधिकरणमा पेश गरेको पुनरावेदन पत्र।

९. यसमा मुलुकी ऐन अ.व. २०२ नं. बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७५।०४।१८ मा भएको आदेश।
१०. यसमा यी पुनरावेदकको आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका सम्बन्धमा दिएको निवेदन उपर निर्णय भए नभएको बारे जानकारी माग गर्ने गरी यस न्यायाधिकरणबाट २०७५।०२।०९ मा पत्र लेखिएकोमा सो बारे जानकारी प्राप्त भएको देखिएन। अतएवं: प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि दिएको निवेदन उपर निर्णय भए नभएको के हो? निर्णय भएको भए निर्णय सहितको मिसिल र निर्णय नभएको भए सोही बेहोराको जानकारी ३ दिनभित्र पठाईदिनु भनी आन्तरिक राजस्व विभागमा लेखी पठाई जवाफ प्राप्त भएपछि नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने बेहोराको यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७५।०९।१२ मा भएको आदेश।
११. पुनरावेदक करदाता साउथ एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.को आ.व २०७०/०७१ को आयकर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको मिति २०७४।०९।२६ मा भएको निर्णय उपर प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि आन्तरिक राजस्व विभाग समक्ष मिति २०७४।११।१४ मा निवेदन दर्ता गरेकोमा उक्त निवेदन उपर ६० दिन भित्र निर्णय नभएको कारण उल्लेख गरी पुनरावेदन-पत्र दर्ता भएकोमा पुनरावेदक करदाताले आन्तरिक राजस्व विभागमा दिएको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन सहितको सक्कल मिसिल प्राप्त भएको नदेखिँदा उक्त निवेदन सहितको सक्कल

मिसिल झिकाई आएपछि लगाउको मुद्दा समेत साथै राखी नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने वेहोराको यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७७।०९।२८ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

१२. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता साउथ एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.का तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री रामकृष्ण निराला, विद्वान अधिवक्ताद्वय डा.श्री रूद्र शर्मा र श्री तारादेव जोशीले ठूला करदाता कार्यालयबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेश मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भनी तथा प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकिल कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री विकास बन्जाराले शुरू कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश कानूनसम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस जिकिर समेत सुनियो।
१३. पुनरावेदक करदाताबाट लिइएको पुनरावेदन जिकिर, दुवै तर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरु र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको मिति २०७४।०९।२६ को संशोधित कर निर्धारणको आदेश मिलेको छ, छैन? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१४. अब करदाताको पुनरावेदन जिकिरतर्फ हेर्दा, पहिलो जिकिर मूल्य अभिवृद्धि करतर्फ विक्री रकम आयकर तर्फ गणना गरेको सम्बन्धमा विचार गर्दा, मूल्य अभिवृद्धि कर विवरणतर्फ घटी देखिएको कर रकम रु. ९,८०८।२७ को हुन आउने मूल्य रु.७५,४४८।- बराबरको विक्री रकमलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ख) वमोजिम मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने निर्णय त्रुटीपूर्ण भन्ने देखिन्छ। मिसिल संलग्न मिति २०७४।०९।२० को ठूला करदाता कार्यालयमा करदाताको तर्फबाट पेश भएको जवाफमा यस आ.व.२०७०/०७१ को वित्तीय विवरणमा पेश भएको मूल्य अभिवृद्धि कर बमोजिमको Payable मा मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फ घटी देखाएको कर रकम रु ९८०८।२७ Reconcile नभएको हुँदा सो बराबरको विक्री रकमलाई नियम अनुसारको Treat गर्नुहुन भन्ने वेहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७ को (२) मा “कुनै व्यक्तिको कुनै आय वर्षमा व्यवसाय संचालनबाट भएको मुनाफा र लाभको गणना गर्दा सो व्यक्तिले सो वर्षभित्र प्राप्त गरेको देहायका रकमहरु समावेश गरी गणना गर्नुपर्नेछ” भन्ने व्यवस्था गरी खण्ड (ख) मा “व्यापारीक मौज्दातको निःसर्गबाट प्राप्त रकम” भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। करदाताले वित्तीय विवरणमा मूल्य अभिवृद्धि कर रकम रु. ९,८०८।२७ न्यून उल्लेख भएको कुरालाई स्वीकार गरेको स्थितिमा उक्त कर रकमको हुन आउने विक्री मूल्य रु ७५,४४८।- लाई करदाताको मुनाफा र

लाभमा समावेश गरेको शुरु निर्णय आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ख) को रोहमा मिलेकै देखियो।

१५. करदाताको दोश्रो पुनरावेदन जिकिर प्रशासनिक खर्च तर्फको ढुवानी भाडाँ खर्च रकम रू. ३,०१,५१०।- अमान्य गरिएको सम्बन्धमा रहेको पाईयो। करदाताले यस सम्बन्धमा दुर्गम स्थानमा निर्माण स्थल रहेको, ढुवानी खर्चको भर्पाई कर परीक्षणको समयमा पेश भएकोले ढुवानी खर्च व्यवसायसंग सम्बन्धित खर्च रहेको भन्ने जिकिर लिएको भए तापनि सो ढुवानी खर्च पुष्टी हुने आधार तथा कारण खुल्ने कागजातबाट पुष्टि हुन सकेको देखिदैन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २१(१) मा "यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै व्यक्तिलाई कुनै आय बर्षमा कुनै व्यवसाय, रोजगारी वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि देहायको खर्च वा रकम कट्टी पाइने छैन" भन्ने व्यवस्था गर्दै सोही दफाको उपदफा (१) को खण्ड (क) मा "घरेलु वा व्यक्तिगत प्रकृतिका खर्च" भन्ने उल्लेख गरेको देखिन्छ। करदाताले खर्च कट्टीको लागि दाबी गरेको हरेक खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८१(१)(ग) बमोजिमको प्रमाण पेश गरी पुष्टी गर्नुपर्ने अनिवार्यता रहन्छ। करदाताले यो ढुवानी वापत भएको भनेको खर्चलाई प्रमाणबाट पुष्टी गर्न सकेको नदेखिएकोले प्रशासनिक खर्च तर्फ दाबी गरेको ढुवानी खर्च रू.३,०१,५१०।- लाई सोही ऐनको दफा १३(ग) बमोजिम अमान्य हुने गरी भएको शुरु कर कार्यालयको निर्णयमा कुनै परिवर्तन गर्नुपर्ने देखिएन।

१६. पुनरावेदकको तेस्रो पुनरावेदन जिकिर प्रत्यक्ष खर्च तर्फको ढुवानी भाडा (सिमेन्ट) आयकर ऐन, २०५८ को दफा १५ बमोजिमको लागत खर्च रकम रू.२,६५,६७५।- अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखियो। करदाताले दुर्गम स्थानमा निर्माण स्थल रहेको, ढुवानी खर्चको भर्पाई कर परीक्षणको समयमा पेश भएकोले ढुवानी खर्च व्यवसायसंग सम्बन्धित खर्च रहेको भन्ने बेहोरा पुनरावेदन पत्रमा उल्लेख गरेको पाईयो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १५ मा "कुनै व्यक्तिले कुनै आय बर्षमा कुनै व्यवसायबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनका लागि सो बर्षमा सो व्यक्तिको व्यवसायको व्यापार मौज्जातको निःसर्गका सम्बन्धमा उपदफा (२) बमोजिम गणना गरिएको लागतको खर्च कट्टी (एलाउन्स) बाहेक अन्य कुनै पनि खर्च कट्टी गर्न पाउने छैन" भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको पाईन्छ। यसरी नै सोही ऐनको २१(१) मा "यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै व्यक्तिलाई कुनै आय बर्षमा कुनै व्यवसाय, रोजगारी वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि देहायको खर्च वा रकम कट्टी पाइने छैन" भन्ने व्यवस्था गर्दै सोही दफाको उपदफा (१) को खण्ड (क) मा "घरेलु वा व्यक्तिगत प्रकृतिका खर्च" भन्ने उल्लेख गरेको देखिन्छ। करदाताले यो खर्च आय आर्जनसंग सम्बन्धित खर्च हो भन्ने कुरा प्रमाणबाट पुष्टी गर्न नसकेको हुंदा त्यस्तो व्यक्तिगत प्रकृतिको खर्चले मान्यता पाउन सक्ने नदेखिंदा करदाताले दाबी गरेको प्रत्यक्ष खर्च अन्तर्गतको ढुवानी भाडाँलाई

आयकर ऐन, २०५८ को दफा १५ बमोजिम लागत खर्चबाट घटाउने ठहर भएको सुरु कर कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो।

१७. पुनरावेदन पत्रमा करदाताले लिएको चौथो पुनरावेदन जिकिर व्याज खर्च अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। करदाताले कम्पनीको संचालकहरूलाई कम्पनीको विभिन्न कार्यको लागि आवश्यकता अनुसार सापटी नभई संचालकलाई Advance दिएको र फर्छोटसम्म भएको अवस्थामा रु. १,९९,८४,१२०।- सापटी दिएको भनी व्याज खर्च रु.२,७५,३४२।१२ लाई कट्टी दिन नमिल्ने भनी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको निर्णय त्रुटीपूर्ण छ भन्ने पुनरावेदन जिकिर लिएको पाईयो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम व्याज खर्च कट्टि पाउनको लागि करदाताको व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यका लागि ऋण दायित्व सृजना भएको हुनुपर्ने देखिन्छ। एकातर्फ व्यवसायको लागि रकम अपुग भएको भनी ऋण लिई व्याज खर्च कट्टी गर्ने अर्कोतर्फ ठूलो रकम रु १,९९,८४,१२०।- बिना व्याज संचालकलाई सापटी दिने कार्यबाट करदाताले दावी गरेको ऋण दायित्वको सम्बन्धमा उक्त कानून बमोजिमको शर्त पूरा भएको देखिदैन। यस्तै प्रश्न समावेश रहेको ठूला करदाता कार्यालय विरुद्ध अहिरन्त मलिटि फाइवर्स लि. भएको आयकर मुद्दामा श्री सर्वोच्च अदालतबाट "आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्न आफूसंग नगद रकम अपुग भएको भन्ने आधारमा ऋण लिने, यस्तो ऋणको व्याज खर्च कट्टा गर्ने तर यसरी ऋण लिने करदाता व्यक्तिले अन्य व्यक्तिलाई दिएको सापटी वा ऋणको रकममा लाग्न सक्ने व्याज आयमा समावेश गर्ने वा निर्व्याजी सापटीको रकमलाई जम्मा ऋण रकमबाट नघटाउने हो भने यसबाट उक्त ऐनको दफा १४ को व्यवस्थाको दुरुपयोग हुनाको साथै कर दायित्व कम गर्ने वा कर दायित्व छल्ने संयन्त्रको रूपमा उक्त दफा १४ को व्यवस्था प्रयोग हुन सक्छ"^१ भनी व्याख्या भएको पाईन्छ। अतः उक्त व्याख्याको रोहमा हेर्दा करदाताले संचालकलाई Advance भुक्तानी दिँदा करदाताको वित्तीय लागत बढेको र सो दायित्व आय आर्जन हुने कार्यमा खर्च भएको पुष्टी हुन नसकेकोले बैंकमा तिरेको व्याज मध्ये रु.२,७५,३४२।१२ आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम खर्च कट्टी नहुने गरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णयलाई अन्यथा गरिरहनु परेन।

१८. पुनरावेदकको पाचौं जिकिर सुप्रीम सिमेण्ट प्रा.लि.संगको कारोबारमा न्यून खरिद भई फरक देखिएको रु.१४,९७२।- मा मूल्य अभिवृद्धि ४१.८२ प्रतिशत जोडी रु.२१,२३३।- विक्री कायम गरी सो लाई मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने भनी रु.२१,२३३।- आयमा समावेश गरेको संसोधित कर निर्धारणको निर्णय त्रुटीपूर्ण हुँदा वदर गरी पाँउ भन्ने रहेको देखियो। करदाताले आय विवरणको अनुसुची १३ मा तथ्यांक प्रविष्टि नगरेको तर सुप्रीम सिमेन्ट्स प्रा.लि.ले प्रविष्टि गरेको रु.७३,५०,८८१।- यस

^१पुनरावेदन नं ०६४-CR-०५२९, मुद्दा:-आयकर, आ.व ०५८/०५९, फैसला मिति:-२०६८।०५।०६

करदाताको लेजरसंग भिडान गर्दा जम्मा रू.७३,३५,९०९।०८ मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेकको खरीद देखिएकाले फरक रू.१४,९७२।- ले न्युन खरीद देखाएको हुँदा सोमा यस वर्षको करदाताको मूल्य अभिवृद्धि ४१.८२ प्रतिशत जोडी हुन आउने रू.२१,२३३।- लाई विक्री कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२) बमोजिम मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने भनी ठूला करदाता कार्यालयले निर्णय गरेको देखियो। यस सम्बन्धमा शुरु कर कार्यालयमा मिति २०७४।०९।२० मा करदाताको तर्फबाट पेश गरेको लिखित जवाफमा यस आ.व २०७०/०७१ मा सुप्रीम सिमेन्टसंग तथ्यांक प्रविष्ट नगरेको कारण मिसम्याचमा देखिएको रकम रू.७३,५०,८८१।- मा लेजर अनुसार पुष्टि नभएको रकम रू.१४,९७२।- रिकन्साइल नभएको हुँदा नियम अनुसार गरिदिनु भनी जवाफ पेश गरेका देखियो। उक्त जवाफ अनुसार पुनरावेदक करदाताले कार्यालयबाट भएको कर निर्धारण स्वीकार गरेकाले मिति २०७४।०९।०५ मा दिएको सुचनामा कुनै हेरफेर नगरी रू.२१,२३३।- को विक्री कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२) बमोजिम मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने ठहर्‍याई ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको निर्णय कानून सम्मत नै देखिन आयो।

१९. अन्तिममा पुनरावेदक करदाता कम्पनीले क्रेडिटर नदेखाएको तर जगदम्बा स्टील प्रा.लि.ले डेवटर्स देखाएको रू.१३,८४,९८३।७१ आयकर ऐन, २०५८ को दफा २५(१) बमोजिम दायित्व निसर्ग भनी मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने भनी रू.१३,८४,९८३।७१ आयमा समावेश गर्ने गरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको संशोधित कर निर्धारण आदेश त्रुटीपूर्ण भएकोले बदर गरीपाँउ भन्ने पुनरावेदन जिकिर रहेको देखियो। यसमा पुनरावेदक करदाताले क्रेडिटर नदेखाएको जगदम्बा स्टील प्रा.लि.ले डेवटर्स देखाएको सम्बन्धमा शुरु कर कार्यालयबाट छानविन गर्दा आ.व. २०७१/७२ अन्तर्गत मिति २०१४।०७।२१ मा जारी गरेको चेक आ.व. को २०७१।०३।३० मा क्रेडिट गरी एकाउण्ट शुन्य गरेको अनुसन्धान प्रतिवेदनबाट देखिन्छ। करदाताले मिति २०७४।०९।२० मा पेश गरेको संशोधित कर निर्धारणको सूचना सम्बन्धी जवाफमा करदाता कम्पनीले रकम दिएको दिनमा हिसाव राखेको, Cheque Receipt मिति २०१४।०७।१५ र cheque issue मिति २०१४।०७।२१ (PDC) ले गर्दा यस कम्पनीले balance आषाढ मसान्तमा Nil गरेको र जगदम्बा स्टील प्रा.लि.ले अर्को वर्ष हिसाब मिलान गरेकोले खर्च मिन्हा गरिदिन अनुरोध गर्दछु भन्ने वेहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। आ.व २०७१/०७२ मा प्राप्त भएको चेक र भूक्तानीलाई आ.व २०७०/०७१ को हिसावबाट समायोजन गर्ने कानूनी आधार नै नदेखिएकाले ठूला करदाता कार्यालयबाट उक्त रू. १३,८४,९८३।७१ लाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ज) बमोजिम मुनाफा र लाभमा समावेश गर्नुपर्ने भनी भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश कानून सम्मत नै देखिन आयो।

२०. तसर्थ, माथि उल्लिखित तथ्य, आधार एवं कारण समेतबाट करदाता श्री साउथ एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं.६०९३९९९६९) को आ.व. २०७०/०७१ को संशोधित कर निर्धारण गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको मिति २०७४।०९।२६ को आदेश मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी साथै राखी फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौंलाई दिनु।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
४. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरू मिसिल ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर पठाई रेकर्ड मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेब खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत:- सरिता रिजाल

कम्प्यूटर अपरेटर:- चन्द्रबहादुर नेपाली

फैसला मिति:- २०७९।११।२९।२

प्रमाणीकरण गर्ने लेखा सदस्य:-

फैसला प्रमाणीकरण मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम ललितपुरको छाप